

Yhteenveto

UUSIA MALLEJA ASUKASTILAISUUKSIEN JÄRJESTÄMISEEN

Vetäjä: Pentti Lemmetyinen, pääsihteeri, Setlementtiliitto

Fasilitaattorit: Pihla Ruuskanen, Helka Körkkö, Matti Cantell, Liisa Ojala, Setlementtiliitto.

Työryhmässä tutustuttiin World Café -menetelmään ja sen mahdollisuuksiin tukea turvapaikanhakijoiden kotoutumista muun muassa vahvistamalla turvapaikanhakijoiden ja paikallisten asukkaiden välistä vuorovaikutusta. Setlementtiliiton Uusi paikallisuus -hankkeessa järjestettiin syksyllä 2015 World Café -tapahtuma, jossa paikalliset asukkaat ja uudet tulijat etsivät yhdessä konkreettisia toimia mielekkääseen yhteiseen arkeen.

World Café on vuorovaikutteinen, joustava ja tehokas tapa tuottaa tietoa ja osallistaa suurikin joukko ihmisiä yhteisen asian käsittelyyn ja päätöksentekoon. World Café perustuu pienryhmäkeskusteluun, jossa jokaisen osallistujan ääni ja mielipide on yhtä tärkeä. Prosessi mahdollistaa suuren osallistujamäärän yhteisen näkemyksen hahmottamisen.

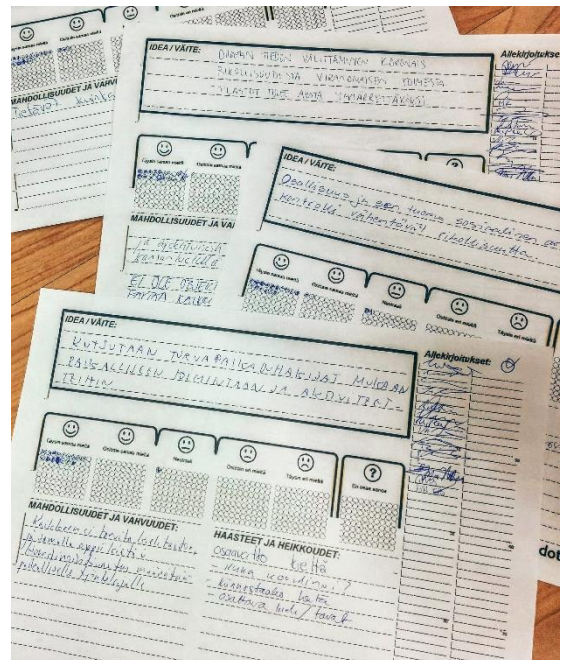
Lue lisää menetelmästä osoitteesta: www.uusipaikallisuus.fi

TYÖRYHMÄN WORLD CAFEEN YHTEENVETO

Työryhmän osallistujat tutustuivat World Café -menetelmään käytännössä. Osallistujat keskustelivat, pohtivat ja ideoivat pienryhmissä ratkaisuja esitettyyn väitteeseen:

Turvapaikanhakijoiden sanotaan tekevän kantasuomalaisia enemmän rikoksia. Millaisilla ratkaisukeinoilla ilmiöön voidaan rakentavasti vastata paikallisyhteisöissä ja laajemmin?

Pienryhmiä oli yhteensä neljä. Jokaisessa ryhmässä keskustelua tuki fasilitaattori Setlementtiliitosta. Keskustelujen jälkeen ideat koottiin yhteiseen äänestykseen. Äänestyksessä selvitettiin osallistujien mielestä parhaimmat ideat. Ideoita sai kommentoida vapaasti. Yhteenvedossa ideat on koottu suosituimmuusjärjestykseen.

Yhteenveto ideoista

Tarvitaan kartoitusta toimijoista yhdistyksistä ja yhteisöistä jotka voivat toimia apuna TP-hakijoiden kotouttamisessa kuten kielen opiskelussa yms sopeuttamisessa

21 täysin samaa mieltä, 1 osittain eri mieltä

- Myös tavallisista kuntalaisista
- Valtakunnallinen koordinaattori tarvitaan
- Tietoa on, mutta resursseja ei

Oikean tiedon välittäminen kokonaisrikollisuudesta viranomaisten toimesta. Tilastot tulee avata ymmärrettäväksi

19 täysin samaa mieltä, 1 osittain samaa mieltä, 1 neutraali

- Objektiiivisesti kansankielellä
- Asiantuntijoiden rooli tiedon tulkinassa keskiöön
- Ei ole objektiivista faktaa, kaikki on tulkittavissa

Järjestetään yhteistoimintaa/tutustumistilaisuus paikallisten ja turvapaikanhakijoiden kesken

19 täysin samaa mieltä

- Tämä jonkun kunnan ammattilaisen vastuulle
- Kuka järjestäisi
- Some in everyone`s backyard

Suhteellisuudentajun palauttaminen

18 täysin samaa mieltä, 4 neutraali

- Tietoa siitä miltä toisesta tuntuu
- Aamen. 1900-luvuin alussa Pietari oli Suomen suomalaisin kaupunki
- Suomi yhä turvallinen maa
- Pitäisi hyväksyä myös pelot joita tilanne aiheuttaa, ja antaa mahdollisuus niistä puhumiseen

Osallisuus ja sen tuoma sosiaalinen arvostus ja kontrolli vähentävät rikollisuutta

16 täysin samaa mieltä, 2 osittain samaa mieltä, 2 neutraali

- Tähän pitäisi kiinnittää nimenomaan huomiota! Myös kantaväestön keskuudessa
- Kuka koordinoi? Ei tapahdu vielä muutamassa viikossa

Kutsutaan turvapaikanhakijat mukaan paikalliseen toimintaan ja aktiviteetteihin

16 täysin samaa mieltä, 1 neutraali

- Kaikkeen ei tarvita kielitaitoa, ja samalla oppii kieltä
- Koordinointivastuu määrätään paikalliselle työntekijälle
- Kuka koordinoi
- Kiinnostaako heitä?
- Osattava kieli/tavat

Poliisin kanssa yhdessä toteutetut laki- ja kansalaisoikeuksien infot turvapaikanhakijoille vokeissa, hätämajoituksissa ja muissa vastaanottoyksiköissä

16 täysin samaa mieltä, 3 osittain samaa mieltä

- Tietävät kuinka käyttäytyä
- Kohdistaminen?

Pitkäjänteinen osallistamistyö tilapäisratkaisujen sijaan

16 täysin samaa mieltä, 1 osittain eri mieltä, 1 en osaa sanoa

- Osallistuminen jo paikallistasolla
- Mistä rahoitus?

Kantäväestö tulee saada mukaan kotouttamisprosessiin

15 täysin samaa mieltä, 1 osittain samaa mieltä

- Kotouttaminen on aina kaksisuuntaista
- Asenneilmapiiriin vaikuttaminen
- Voisiko edesauttaa lainsäädännöllä?
- Tehdään maan tavat selväksi
- Vapaaehtoisuus laimenee
- Koordinoijataho?

Vertaistuki ja tp-hakuprosessin läpikäyneiden henkilöiden parempi hyödyntäminen uusien tp-hakijoiden perehdyttäjinä suomalaiseen kulttuuriin, oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Esim afgaaneilta afgaaneille viesti menee paremmin perille.

13 täysin samaa mieltä, 4 osittain samaa mieltä, 2 neutraali, 1 osittain eri mieltä

- Idean levittäminen edellyttää ammattimaista tulkkia
- Vaatii huolellista rekrytointia ja koulutuksen
- Aina ei ole faktat kunnossa aiemmin tulleilla – kotoutuminen heikosti tapahtunut

Puretaan huolia ja pelkoja jakamalla faktatietoa, tilastoja ja käymällä keskustelua niiden pohjalta (mm. miten tulkitaan tilastoja)

Esitetään tilastoja ja etsitään niihin objektiivisia ja faktoihin perustuvaa tulkintaa

13 täysin samaa mieltä, 7 osittain samaa mieltä, 1 neutraali

- Tilastot ovat usein kiinni tulkinnasta ja toteutuksesta ”fakta on katsojan silmässä”
- Asennetyö yhtä tärkeää
- Tilastojen tulkintaan asiantuntijanäkemyistä

Oikean tiedon tarjoaminen oikeaan aikaan turvapaikanhakijoille

13 täysin samaa mieltä, 3 osittain samaa mieltä, 1 en osaa sanoa

- Tiedon tarjoajina turvapaikanhakijoina tulleet maahanmuuttajat, tieto menee paremmin perille
- Tarvitaan muutakin kuin kielikoulutusta
- Kuka määrittelee oikean tiedon
- Vokkien resurssit aivan liian pieniä (useissa vokeissa jopa 5-8 eri kielen tulkin tarve)

Turvapaikanhakijoille annettava lisää koulutusta ja infoa suomalaisesta tavasta elää, erityisesti naisten kohtelusta

12 täysin samaa mieltä

- Voisiko infoa antaa myös vapaaehtoiset
- Erityisesti turvapaikanhakijoiden lähtömaiden hyvin kotoutuneet vertaishenkilöt voivat auttaa
- Infon kohdistaminen?
- Myös naisten/suomalaisten muutettava käytöstään tarvittaessa

Someen tarvitaan lisää viestejä positiivisista kohtaamisista turvapaikanhakijoiden kanssa

11 täysin samaa mieltä, 6 osittain samaa mieltä, 3 neutraali

- Tarvitaan lisää positiivisia juttuja ja nostoja viranomaisilta Somessa
- Pelkoja ja negatiivisia asioita on somessa jo liikaa
- Some vetää liikaa puoleensa eri ääripäitä, ja ihmiset pelkäävät leimautumista
- Myös negatiivisesta pitää puhua

Turvapaikanhakijoiden tulee saada mahdollisuus osallistua heitä koskevaan (rikollisuus) keskusteluun

11 täysin samaa mieltä, 4 osittain samaa mieltä, 2 neutraali

- Tulee selkeäksi maan tavat
- Tehtävä taidolla ettei aseteta rikollisen asemaan ”syytetyn penkille”
- Osa heistä itse pakenee rikoksiaan

Byrokratieventäminen turvapaikanhakijoiden kotouttamisen tueksi

11 täysin samaa mieltä, 4 osittain samaa mieltä, 1 en osaa sanoa

- Saadaan nopeasti selville ketkä lähetetään kotiin

Tarvitaan riittävästi resursseja turvapaikanhakijoiden aktivoimiseksi, jotta ehkäistään mahdollisia rikoksia

11 täysin samaa mieltä, 2 osittain samaa mieltä, 2 neutraali, 2 osittain eri mieltä

- Yksinäisten ihmisten aktivointi
- Yhteisöllisyys tehokkaampaa
- Kuka maksaa? kallista
- Aina raha ei ratkaise
- Kukaan, ei edes vaimo, voi miestänsä muuttaa

Kovemmat sanktiot vihapuheesta ja siihen rinnastettavasta toiminnasta sekä vastuuseen saattaminen

7 täysin samaa mieltä, 10 osittain samaa mieltä, 2 neutraali

- Mitä teemme vihaiselle puheelle, joka ei ole vihapuhetta?
- Kuka määrittelee vihapuheen?

Selvitetään turvapaikanhakijoiden taustat rikosten osalta

7 täysin samaa mieltä, 3 osittain samaa mieltä, 6 neutraali, 1 osittain samaa mieltä

- Tätähän me jo tehdäänkin, tehdään lisää
- Hyvä jo ennakoon, miten toteutetaan
- Mahdollisuus tehdä tämä luotettavasti
- Eikö kaikkien taustat selvitetä jo tp-prosessissa?
- Aikataulu?

Tarvitaan poliisitilastot TP-hakijoiden tekemistä rikoksista että ongelman laajuus saadaan yleiseen tietoon

7 täysin samaa mieltä, 1 osittain eri mieltä

Lisää poliiseja, että valvonta tehostuu

6 täysin samaa mieltä, 6 osittain samaa mieltä, 3 neutraali, 3 osittain eri mieltä, 2 täysin eri mieltä

- Turvallisuus lisääntyy
- Lisää sossuja, ei poliiseja
- Onko valvonta ratkaisu?
- Myös muuhun kun valvontaan
- Vain osa ratkaisua
- Lisää rahaa – nyt ei yhtään – rasminvastaiseen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn

Valtamedia ruokkii ajatusta, että turvapaikanhakijat tekevät enemmän rikoksia

6 täysin samaa mieltä, 3 osittain samaa mieltä, 5 neutraali, 4 osittain samaa mieltä

- Tarvitaan vastapainoa hyvistä faktoista, mutta ne eivät mene valtamediassa läpi. Some!
- Some ja MV paihin
- Media kirjoittaa mistä saa rahaa
- Onko väitteelle näyttöä?

Medialla tulee olla pääsy oikeaan tietoon

5 täysin samaa mieltä, 10 osittain samaa mieltä, 5 neutraali

- Tilastojen tulkinnassa on mahdollisuudet onnistumiseen ja epäonnistumiseen
- Tieto pitää ymmärtää ja jakaa muuttumattomana
- Medialla tietoa, mutta kansa haluaa lukea ikäviä uutisia - myy paremmin.
- Mediat ovat puolueiden omistuksessa, joka vaikuttaa

Puretaan huolia ja pelkoja

4 täysin samaa mieltä, 9 osittain samaa mieltä, 7 neutraali

- Ja keskustellaan
- Positiivisiakin asioita voi jakaa
- World Cafet vorkkien ympärille koko Suomeen
- Saattaa lisätä pelkoja
- Voisiko turvapaikanhakijat nähdä myös mahdollisuutena

Kulttuuriset rajat luovat haasteita integraatiolle – molemminpuolinen (suomalaiset/maahanmuuttajat)

3 täysin samaa mieltä, 8 osittain samaa mieltä, 4 neutraali, 2 osittain eri mieltä, 2 täysin eri mieltä

- Toisille enemmän toisille vähemmän myös saman kulttuuri sisällä
- Tämä on tärkeä näkökulma, mitä voidaan asialle tehdä
- Voidaan ylittää
- Kahtiajakautunut ajatus – kulttuureja x määrä

Turvapaikanhakijoiden kanssa työskentelevien tulisi pyrkiä aktiivisempaan mediayhteistyöhön koskien rikosepäilyjä

3 täysin samaa mieltä, 5 osittain samaa mieltä, 5 neutraali, 5 osittain eri mieltä, 3 täysin eri mieltä

- Puuttuu valtakunnallinen linjaus, jolla kaikki rikostiedottaminen yhtäläiseksi
- Yksi vastuutiedottaja parempi kuin monta eri tarinaa
- Voiko vastuun median työstä siirtää turvapaikanhakijoiden kanssa työskenteleville? Ei ole aikaa, Kyseiset henkilöt täystyöllistettyjä

Valaistuksen lisääminen vastaanottokeskusten ympärille

2 täysin samaa mieltä, 8 osittain samaa mieltä, 7 neutraali, 1 osittain eri mieltä, 1 en osaa sanoa

- Liiketunnistimilla varustetut led-valot (20m) tehokas keino vähentää ei toivottua liikehdintää
- Turvaa turvapaikanhakijoille
- Mieluummin valoistumista lisää

Kansalaisäänestämistä tarvitaan, että saadaan laki turvapaikanhakijoille ulkonaliikkumiskielto yöaikaan

20 täysin eri mieltä

- Yhdenvertaisuuslaki

Lisätietoja

Pihla Ruuskanen
Kansalaistoiminnan suunnittelija, Setlementtiliitto
Läntinen Brahenkatu 2, 00510 Helsinki
pihla.ruuskanen@setlementti.fi
040 5527716

Tilaa opas World Cafe -tapahtuman järjestämiseen osoitteesta
www.uusipaikallisuus.fi – julkaisut

Suomen Setlementtiliitto ja sen jäsenyhdistykset tekevät arvokasta, arkista työtä hyvinvoinnin rakentajina eri puolilla Suomea. Toimintamuotojamme ovat kansalaistoiminta, seniори- ja vanhustyö, lapsi- ja nuorisotyö, monikulttuurinen työ, yhteisöllisten asumismuotojen kehittäminen ja tuotanto, opinto- ja kulttuuritoiminta sekä vaikeiden elämäntilanteiden tuki.

Suomen Setlementtiliitto on omistajana kolmessa yhteiskunnallisessa yrityksessä. **Setlementtiasunnot Oy** rakennuttaa ja ylläpitää vuokra- ja asumisoikeusasuntoja. Sen tytäryhtiö **Setlementtiasumisoikeus Oy:n** asunnot ovat tarkoitettu 55 vuotta täyttäneille asukkaille. **Viittakivi Oy** tekee vastaanottokeskustoimintaa Heinolassa, Lahdessa ja Savonlinnassa.

Jo 100 vuotta setlementtityötä ihmisten kesellä, ihmisten kesken. www.setlementti.fi

